REZOLUCIJA (EU) 2021/1642 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 29. travnja 2021.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za financijsku godinu 2019.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za financijsku godinu 2019.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0093/2021),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala („Nadzorno tijelo") za financijsku godinu 2019. njegov konačni proračun iznosio 47 379 354 EUR, što je povećanje od 7,21 % u odnosu na 2018. godinu; budući da se Nadzorno tijelo financira iz doprinosa Unije (28,73 %), doprinosa nacionalnih nadzornih tijela država članica (45,76 %) i naknada primljenih od nadziranih subjekata (24,33 %);

B. budući da Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala za financijsku godinu 2019. („izvješće Revizorskog suda") izražava razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Nadzornog tijela pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2019. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,95 %, što je neznatno smanjenje od 0,03 % u odnosu na 2018.; napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 88,77 %, što je smanjenje od 0,11 % u odnosu na prethodnu godinu;

2. napominje da, prema izvješću Revizorskog suda, Nadzorno tijelo, u skladu s povezanom uredbom o naknadama, naplaćuje naknade agencijama za kreditni rejting i trgovinskim repozitorijima te da bi te naknade trebale pokrivati samo rashode Nadzornog tijela povezane s naplaćenim naknadama; no napominje da je Revizorski sud utvrdio da su naplaćene naknade premašivale povezane rashode, zbog čega su nastajali viškovi; primjećuje da, iako se Nadzorno tijelo pridržavalo smjernica koje je Komisija pružila u tom pogledu, viškovi i manjkovi mogu dovesti do unakrsnog financiranja aktivnosti na godišnjoj razini; prima na znanje da, prema odgovoru Nadzornog tijela, to nije dovelo do osjetnog opetovanog unakrsnog financiranja u proračunu Nadzornog tijela i da je 2019. odstupanje između nadzornih troškova bilo 2,8 % za agencije za kreditni rejting i 1,8 % za trgovinske repozitorije; poziva Nadzorno tijelo da i dalje ograničava to unakrsno financiranje;

3. primjećuje da, prema izvješću Revizorskog suda, proračun Nadzornog tijela obuhvaća doprinose nacionalnih nadležnih tijela u iznosu od 1 363 258 EUR tijekom 2019., koji se temeljio na procijenjenim brojkama i nikad nije prilagođen da odgovara stvarnim brojkama; primjećuje iz odgovora Nadzornog tijela da su izračunati i procijenjeni i stvarni iznosi, no u uputama Komisije (Ares(2016)2772696) o mirovinskim doprinosima navodi se da agencije ne bi trebale prilagođivati udio nacionalnih nadležnih tijela u mirovinskim doprinosima stvarnim razinama i da je razlika između stvarnih i procijenjenih iznosa mirovinskih doprinosa nacionalnih nadležnih tijela za 2019. bila beznačajna, tj. da je iznosila 27 888 EUR;

([1]) SL C 107, 31.3.2020., str. 233.

4. prima na znanje da se, prema izvješću Revizorskog suda, naknade koje se naplaćuju agencijama za kreditni rejting, u skladu s povezanom uredbom o naknadama, temelje na njihovim prihodima kao pravnih subjekata, a ne kao grupe ili grupe povezanih subjekata, čime se stvara prilika za smanjenje ili izbjegavanje naknada prenošenjem prihoda iz agencija za kreditni rejting njihovim povezanim subjektima izvan Unije, a vjerojatni financijski učinak te pravne praznine u uredbama nije poznat; primjećuje da je Nadzorno tijelo, u skladu s izvješćem Revizorskog suda, pravilno primijenilo povezanu uredbu o naknadama, utvrdilo rizik i obavijestilo Komisiju o njemu; prima na znanje iz odgovora Nadzornog tijela da će aktivno sudjelovati u svim inicijativama čija je svrha izbjegavanje pravnih praznina u povezanoj uredbi o naknadama;

5. primjećuje iz izvješća Revizorskog suda da je za izračun naknada trgovinskih repozitorija Nadzorno tijelo pružilo mišljenja neovisnih revizora da su tek u ograničenom opsegu obavili pregled informacija koje su repozitoriji dostavili o broju trgovanja prijavljenih trgovinskim repozitorijima tijekom 2018. i o broju evidentiranih otvorenih trgovanja na dan 31. prosinca 2018.; prima na znanje iz odgovora Nadzornog tijela da ono nema pravnu osnovu da od trgovinskih repozitorija zatraži preglede neovisnih revizija o njihovu broju te je predložilo Komisiji da izmijeni delegiranu uredbu o naknadama za trgovinske repozitorije kako bi se sustav izračuna uskladio prema preporukama Službe za unutarnju kontrolu Komisije; prima na znanje iz odgovora Nadzornog tijela da je 2019. najveći trgovinski repozitorij dobrovoljno dostavio potvrdu neovisnog revizora o svim kriterijima upotrijebljenima u izračunu;

Uspješnost

6. sa zadovoljstvom primjećuje da se Nadzorno tijelo koristi određenim mjerama kao što su ključni pokazatelji uspješnosti kako bi procijenilo dodanu vrijednost svojih aktivnosti i drugih mjera za poboljšanje upravljanja svojim proračunom, kao što je broj provedenih stručnih pregleda, broj analiziranih rizičnih tema i stopa proračunskog rezultata;

7. napominje da je Nadzorno tijelo dovršilo 95 % aktivnosti obuhvaćenih njegovim godišnjim programom rada tijekom 2019., što je povećanje od 5 % u odnosu na 2018.;

8. napominje da Nadzorno tijelo, zajedno s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo i Europskim nadzornim tijelom za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje, čini dio zajedničkog odbora čija je zadaća osigurati međusektorsku dosljednost i zajednička stajališta u području nadzora nad financijskim konglomeratima i raditi na drugim međusektorskim pitanjima; također napominje da Nadzorno tijelo dijeli računovodstvenog službenika s Agencijom Europske unije za željeznice i da je sudjelovalo u mnogim zajedničkim nabavama s drugim agencijama, uvijek tražeći učinkovitost putem suradnje; snažno potiče Nadzorno tijelo da aktivno nastoji produbiti i proširiti suradnju sa svim agencijama Unije;

9. pozdravlja napore Nadzornog tijela prema ostvarenju usklađenijeg nadzornog režima u cijelom europskom financijskom sustavu; naglašava njegovu ulogu u jamčenju stabilnog, dobro integriranog, učinkovitog i sigurnog financijskog tržišta; naglašava važnost zaštite potrošača u Uniji promicanjem pravednosti i transparentnosti na tržištu financijskih proizvoda i usluga te sa zanimanjem iščekuje najnovije informacije o budućim mjerama koje će se poduzeti u tom smislu, što obuhvaća i pružanje odgovora na izazove digitalizacije gospodarstva i mjere održivosti;

10. ističe dužnost financijskog sustava da na odgovarajući način odgovori na izazove financijske održivosti, europski zeleni plan i Pariški sporazum; stoga pozdravlja napore Nadzornog tijela da u svoj proračun za 2020. uključi dodatni broj ekvivalenata punog radnog vremena kako bi se pokrio njegov novi mandat u pogledu održivosti; sa zanimanjem iščekuje ažuriranje napretka u tom području u drugoj polovici 2021.;

11. ističe da je Nadzornom tijelu dano više ovlasti u području izravnog nadzora i jačanja konvergencije; pozdravlja tu dodjelu odgovornosti, ali upozorava da taj proces, kako bi bio učinkovit, mora biti postupan i kontinuiran;

12. ističe da se u određenim slučajevima u mandatima donesenima na 1. razini zakonodavstva ne uzimaju u obzir minimalni rokovi koji su Nadzornom tijelu potrebni za provedbu potrebnih radnji za razvoj i donošenje mjera 2. razine, što zahtijeva preraspodjelu resursa i uzrokuje kašnjenja u provedbi određenih mjera;

13. uviđa da se sastav Odbora nadzornih tijela čini primjerenim za rješavanje regulatornih ovlasti Nadzornog tijela, ali manje u pogledu njegovih nadzornih funkcija; smatra da sposobnost Nadzornog tijela da od financijskih institucija dobije točne informacije nije dovoljna da bi moglo izvršavati svoje različite zadaće;

14. naglašava da Nadzorno tijelo pri obavljanju svojih aktivnosti treba posvetiti pozornost osiguravanju usklađenosti s pravom Unije, gdje je relevantno poštovanju načela proporcionalnosti i poštovanju temeljnih načela koja upravljaju unutarnjim tržištem; pozdravlja uspostavu savjetodavnog Odbora za proporcionalnost koji će nadgledati poštovanje načela proporcionalnosti i sa zanimanjem iščekuje predloženu metodologiju o načinu na koji će Odbor dati doprinos godišnjem programu rada Nadzornog tijela; ističe da bi načelo proporcionalnosti prema potrebi trebalo biti vodeće načelo rada Nadzornog tijela;

15. napominje da su se, s obzirom na to da se djelovanje Nadzornog tijela sve više preusmjerava s regulatornih zadaća na provedbu i primjenu prava Unije, proračunski i ljudski resursi interno preraspodijelili; ističe da će stroga usredotočenost na mandat koji je dodijelio zakonodavac Unije osigurati djelotvorniju i učinkovitiju upotrebu resursa; upozorava da je za postizanje učinkovitog nadzora ključno da Nadzorno tijelo može donositi mjere za prilagodbu rizicima ili problemima koji se mogu pojaviti na tržištu; napominje da bi povećanje proračuna trebalo biti postupno i kontinuirano u skladu s povećanjem nadležnosti; smatra da buduće odgovornosti koje proizlaze, među ostalim, iz strategije za digitalne financije, kao i odgovornosti svojstvene borbi protiv pranja novca, iziskuju prilagodbu financiranja Nadzornog tijela; naglašava da je hitno potrebno dodijeliti dostatna sredstva Nadzornom tijelu kako bi mu se omogućilo da na odgovarajući i učinkovit način obavlja zadaće koje su mu dodijeljene;

16. pozdravlja izvješće o ubrzanom stručnom pregledu Nadzornog tijela od 3. studenoga 2020. o provedbi odredaba koje se odnose na financijske informacije (ESMA/2014/1293) od strane BaFina i FREP-a u kontekstu Wirecarda, u kojem se navode velike slabosti u tržišnom i institucijskom nadzoru, posebno u pogledu zaštite ulagača i cjelovitosti tržišta; predlaže da Nadzorno tijelo u svojim smjernicama i stručnim pregledima provedbe tih smjernica uzme u obzir pouke izvučene iz tog skandala; poziva Komisiju da predloži mjere za daljnje usklađivanje pravila Unije u pogledu financijskog nadzora;

17. prima na znanje istragu o trgovinskim sustavima dividendne arbitraže kao što su cum-ex ili cum-cum, kako je Parlament zatražio u svojoj Rezoluciji od 29. studenoga 2018. o skandalu Cum-Ex: financijski kriminal i nedostaci u postojećem pravnom okviru ([2]); izražava zadovoljstvo temeljitošću te istrage integriteta određenog područja aktivnosti financijskih tržišta;

18. smatra da bi Nadzorno tijelo trebalo uzeti u obzir nove digitalne izazove i izazove povezane s održivošću; smatra da ostvarenje tih utvrđenih ciljeva i njihovo uključivanje u regulatorni i nadzorni okvir mora uvijek biti u skladu s jačanjem tržišta, bez ugrožavanja njegove konkurentnosti i bez pretjeranog opterećivanja sudionika na tržištu, posebno malih i srednjih; smatra da se praćenje provedbe tih ciljeva mora postići odgovarajućim sredstvima.

Kadrovska politika

19. konstatira da je 31. prosinca 2019. bilo provedeno 73,81 % plana radnih mjesta, odnosno da je imenovano 155 od 210 privremenih djelatnika koji su odobreni u okviru proračuna Unije (u odnosu na 156 odobrenih radnih mjesta 2018.); napominje da se relativno nisko izvršenje plana radnih mjesta može objasniti kasnijim usvajanjem Pregleda o europskim nadzornim tijelima i Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) (Uredba o infrastrukturi europskog tržišta) nego što se očekivalo, a što bi Nadzorno tijelo ovlastilo da zaposli dodatno osoblje; također napominje da je 2019. za Nadzorno tijelo radilo 68 ugovornih djelatnika i 10 upućenih nacionalnih stručnjaka;

([2]) SL C 363, 28.10.2020., str. 102.
([3]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

20. pozdravlja vijesti o tome da je Nadzorno tijelo blizu ostvarenja cilja o postizanju rodne ravnoteže u svom upravnom odboru (6 muškaraca i 5 žena) te na razini osoblja (52 % muškaraca i 48 % žena); sa zadovoljstvom prima na znanje rodnu ravnotežu postignutu među višim rukovodećim položajima (jedan muškarac i jedna žena); pozdravlja namjeru Nadzornog tijela da objavi uži popis za mjesto predsjednika koji se sastoji od najmanje jedne žene i jednog muškarca te poziva Nadzorno tijelo da učini isto u pogledu imenovanja izvršnog direktora; poziva Nadzorno tijelo da se povede za inicijativama Europske središnje banke kojima se predlažu unutarnji programi za promicanje žena i veću raznolikost među osobljem;

21. prima na znanje da je stopa fluktuacije osoblja Nadzornog tijela 2019. iznosila 5 %, čime je postignut cilj Nadzornog tijela od manje od 10 %;

22. primjećuje da je Nadzorno tijelo donijelo mjere za zaštitu dostojanstva osoba i sprečavanje uznemiravanja; prima na znanje da odjel Nadzornog tijela za ljudske resurse svake godine priprema izvješće o aktivnostima koje Nadzorno tijelo provodi u cilju sprečavanja uznemiravanja na radnom mjestu; nadalje uviđa da odjel Nadzornog tijela za ljudske resurse i povjerljivi savjetnici organiziraju redovite sastanke za podizanje razine osviještenosti;

23. smatra da je kombinacija javno-privatnog iskustva koje donosi njegovo osoblje korisna za Nadzorno tijelo; smatra da bi trebalo istražiti sustave za privlačenje talenta iz privatnog sektora u javni sektor i obrnuto, uz minimalne zaštitne mjere za promicanje neovisnosti obaju sektora; smatra da bi provedbu pravila u tom području trebala pratiti zajednička tijela Unije i da bi se pritom trebale uzeti u obzir posebne okolnosti svakog slučaja;

24. sa zabrinutošću dijeli opažanje Revizorskog suda da se Nadzorno tijelo sve više oslanja na konzultante i privremeno osoblje kako bi nadoknadilo manjak radnih mjesta, što može predstavljati rizik neodgovarajućeg nadzora složenog rada koji obavljaju vanjski suradnici i problema u smislu ugovornih sporova zbog nejasnih odgovornosti; utvrđuje da, kao popratnu mjeru u odnosu na zaključke Revizorskog suda iz prethodnih godina, Nadzorno tijelo upotrebljava ugovore s informatičkim poduzećima koji su sastavljeni tako da mogu podrazumijevati zapošljavanje privremenih radnika umjesto pružanja jasno definiranih informatičkih usluga ili proizvoda; napominje da upotreba ugovora o pružanju informatičkih usluga za osiguravanje radne snage ne bi bila u skladu s pravilima Unije u vezi sa socijalnim pitanjima i zapošljavanjem te bi se njome Nadzorno tijelo izložilo pravnim rizicima i rizicima za svoj ugled; prima na znanje iz odgovora Nadzornog tijela da su svi potencijalni rizici u tom kontekstu ograničeni i da je usvojilo sve potrebne procedure da se izbjegne moguća pomutnja između nabave informatičkih usluga i zapošljavanja privremenih radnika u ugovorima; apelira na Nadzorno tijelo da zajamči da se ugovori sroče tako da se spriječe sve nejasnoće u pogledu toga je li njihov predmet javna nabava usluga ili angažiranje vanjskih djelatnika;

Javna nabava

25. primjećuje napore Nadzornog tijela da ostvari veću učinkovitost objedinjenjem postupaka javne nabave s drugim agencijama; konstatira da je Nadzorno tijelo 2019., zajedno s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo, potpisalo okvirni ugovor o konzultantskim uslugama u području upravljanja objektima i da sada vodi postupak javne nabave za usluge privremenih radnika zajedno s još trima agencijama sa sjedištem u Francuskoj;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

26. napominje da 25,41 % proračuna Nadzornog tijela potječe od naknada koje se zaračunavaju subjektima koje ono nadzire; primjećuje da su uvedene mjere za ublažavanje sukoba interesa te da su tijela Unije i vanjski revizori proveli reviziju tih struktura i postupaka; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice nastavi obavještavati o mjerama koje poduzima za sprečavanje sukoba interesa; nadalje prima na znanje da Nadzorno tijelo smatra da bi u slučaju da Komisija ubire naknade došlo do neučinkovitosti i porasta rizika od netočnosti i nepravilnog izračuna, zbog čega bi došlo do narušavanja ugleda;

27. pozdravlja daljnje korake poduzete kako bi se transparentnost aktivnosti Nadzornog tijela povećala izvješćivanjem o sastancima koje osoblje Nadzornog tijela održava s vanjskim dionicima te pozdravlja njihovu dostupnost na njegovoj internetskoj stranici;

28. pozdravlja činjenicu da Nadzorno tijelo objavljuje životopise i izjave o interesima svojeg višeg rukovodstva;

29. podsjeća na zapažanja i primjedbe tijela nadležnog za davanje razrješnice iz rezolucije priložene odluci o davanju razrješnice Nadzornom tijelu za financijsku godinu 2018., a koji proizlaze iz situacija „rotirajućih vrata" i naglašava potrebu za jedinstvenim pristupom među agencijama; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o postignutom napretku;

30. naglašava važnost otvorene, učinkovite i neovisne uprave za sve agencije Unije i Uniju u cjelini; podsjeća na svoju rezoluciju od 16. siječnja 2020. o institucijama i tijelima ekonomske i monetarne unije: sprečavanje sukoba interesa nakon odlaska iz javne službe ([4]) i odluku od 18. studenoga 2020. te preporuku od 7. svibnja 2020. Europskog ombudsmana u predmetu 2168/2019/KR; naglašava potrebu za jedinstvenim pravnim okvirom za rješavanje tih pitanja; poziva Nadzorno tijelo da provede preporuke Europskog ombudsmana u predmetu 2168/2019/KR, posebno, prema potrebi, aktiviranjem mogućnosti da svojem višem osoblju zabrani prihvaćanje određenih radnih mjesta nakon isteka njihova mandata, utvrđivanjem kriterija za mogućnost prelaska osoblja u privatni sektor, obavješćivanjem osoba koje se prijavljuju na više položaje Nadzornog tijela o tim kriterijima prilikom prijave te uspostavom internih postupaka kojima se osigurava da se njegovu osoblju koje prijeđe na drugo radno mjesto odmah oduzme pristup povjerljivim informacijama; nadalje poziva Nadzorno tijelo da razmotri produljenje obveznog 12-mjesečnog razdoblja mirovanja za članove osoblja na višim položajima koji razmišljaju o prelasku na radno mjesto koje bi moglo dovesti do sukoba interesa nakon njihova odlaska iz javne službe; poziva Nadzorno tijelo da radi povećanja transparentnosti o potencijalnim sukobima interesa i plaćenog zaposlenja nakon isteka mandata slijedi primjer Odbora za etiku Europske središnje banke koji objavljuje mišljenja o slučajevima sukoba interesa i plaćenog zaposlenja nakon isteka mandata;

Unutarnje kontrole

31. napominje da su, u svjetlu zapažanja i primjedbi tijela za davanje razrješnice u vezi s izvješćem Službe za unutarnju reviziju pri Komisiji o upravljanju temeljenom na prihodima i aktivnostima u Nadzornom tijelu, dogovorene povezane aktivnosti poduzete;

32. napominje da je Služba za unutarnju reviziju 2019. objavila revizijsko izvješće na temu „Informatička sigurnost i povezani procesi upravljanja" i da je Nadzorno tijelo pripremilo akcijski plan za rješavanje područja u kojima je potrebno poboljšanje; poziva Nadzorno tijelo da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o mjerama poduzetima u pogledu toga;

33. navodi da je upravni odbor Nadzornog tijela u studenome 2018. donio novi okvir za unutarnju kontrolu; napominje da je Nadzorno tijelo provelo prvo godišnje ocjenjivanje djelotvornosti provedbe načela za unutarnju kontrolu u prvom tromjesečju 2020. i zaključilo da sustav unutarnje kontrole dobro funkcionira; primjećuje da su utvrđene 24 nepravilnosti od kojih je većina bila manje važnosti, a nijedna nije dovela u pitanje postojanje i pravilno funkcioniranje načela te su se uglavnom odnosile na okolnosti provođenja kontrole i kontrolne aktivnosti te na informacijske i komunikacijske sastavnice;

Ostale primjedbe

34. napominje da je Nadzorno tijelo, s obzirom na nastavak nesigurnosti oko povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, nastavilo poduzimati praktične pripremne mjere za slučaj nepostizanja dogovora objavljivanjem ažuriranih izjava i mjera za informatičke aplikacije i baze podataka;

35. pozdravlja napore poduzete kako bi se povećala kibersigurnost i zaštita podataka Nadzornog tijela;

36. napominje da je u studenome 2019. Nadzorno tijelo preselilo u novi prostor u Parizu u zgradi poznatoj kao „iBox", koja posjeduje okolišni certifikat o visokoj kvaliteti i postiže manju cijenu po četvornome metru u odnosu na stari prostor;

37. poziva Nadzorno tijelo da se usmjeri na dijeljenje rezultata svojih istraživanja u javnosti;

38. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. ([5]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0017.
([5]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0215.